

Ankestyrelsens brev til Viborg
Kommune

**Tilsynsudtalelse om Viborg Kommunes offentliggørelse af
sagsbehandlingsfrister**

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage
i sagen om Viborg Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Viborg Kommune har den 31. oktober 2024 sendt en udtalelse til
Ankestyrelsen i sagen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Viborg Kommune handler i strid med § 3,
stk.2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for
behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler
fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for sager om ressourceforløb og
fleksjob efter beskæftigelsesindsatsloven, etablering af ungestøtte efter
barnets lov samt efter lov om friplejeboliger.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af
ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1,
i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle
udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter
retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen
offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt
lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen
vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere
lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle
udtalelse af 15. december 2023.

2. maj 2025

J.nr. 24-89522

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Vi beder byrådet i Viborg Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunens offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Viborg Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 17. oktober 2024 Viborg Kommune om en udtalelse.

Viborg Kommune har den 31. oktober 2024 sendt en udtalelse.

Følgende fremgår af udtalelsen:

"Indsatser efter Beskæftigelsesindsatsloven – fleksjob og ressourceforløb

Efter Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats tilkommer afklarings- og beslutningskompetence, for så vidt angår alle spørgsmål om arbejdsevne og udvikling heraf, kommunalbestyrelsen.

Pligten til at forelægge en sag om ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension for rehabiliteringsteamet indtræder på baggrund af kommunalbestyrelsen konkrete vurdering af, om den pågældende borger er omfattet af målgruppen for disse indsatsformer. Det er derimod ikke borgerens konkrete ønske om fleksjob eller ressourceforløb, der i sig selv indebærer pligt til at forelægge sagen for rehabiliteringsteamet. Anderledes forholder det sig for borgere, som anmoder om behandling af deres ansøgning om førtidspension på det foreliggende grundlag, hvor sagen skal forelægges rehabiliteringsteam.

Enhver har således efter Lov om Social Pension § 17, stk. 2 adgang til at fremsætte ønske om, at kommunalbestyrelsen alene tager stilling til spørgsmålet om førtidspension. Der er tale om en særlig adgang til at målrette kommunalbestyrelsens helhedsorienterede sagsbehandling i overensstemmelse med Den Sociale Retssikkerhedslovs § 5.

Der gælder ikke en tilsvarende adgang til alene at indgive ansøgning om ressourceforløb eller fleksjob.

Disse foranstaltninger er resultatet af kommunalbestyrelsens pligt til at behandle en ansøgning om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning.

Afgørelse om visitation til fleksjob eller tildeling af ressourceforløb forudsætter processuelle skridt i form af afdækning af arbejdsevne m.v. og indebærer efter Viborg Kommunes vurdering ikke en ret for borger til at ansøge om visitation til fleksjob eller ressourceforløb.

Viborg Kommune henviser til støtte herfor til Ankestyrelsens Principmeddelelse 83-15, hvori Ankestyrelsen fandt, at en borger ikke har krav på, at kommunen alene tager stilling til spørgsmålet om ressourceforløb, da der ikke er hjemmel i reglerne om ressourceforløb til at se bort fra den helhedsvurdering, der efter reglerne skal foretages i forbindelse med en ansøgning om hjælp.

Tilsvarende for spørgsmålet om visitation til fleksjob fastslog Ankestyrelsen i sin Principmeddelelse 6-14, at en borger ikke kan anmode om, at kommunen alene tager stilling til spørgsmålet om fleksjob, da kommunen skal se en ansøgning om fleksjob i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal således i det enkelte tilfælde vurdere, om og i givet fald hvilken indsats, der skal iværksættes. Ankestyrelsen henviste særligt til, at der ikke er hjemmel i fleksjobreglerne til at se bort fra den helhedsvurdering, der efter reglerne skal foretages i forbindelse med en ansøgning om fleksjob.

Viborg Kommune finder på ovenstående baggrund ikke, at kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe afgørelse om fleksjob og ressourceforløb indebærer en pligt til at fastsætte sagsbehandlingsfrister herfor efter Retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

[...]

Øvrige regler efter Barnets Lov

Viborg Kommune finder omvendt ikke, at der påhviler kommunalbestyrelsen en pligt til at fastsætte en

sagsbehandlingsfrist for kommunalbestyrelsens vurdering af behovet for ungestøtte til en ung, som allerede har en foranstaltning i form af enten anbringelse eller kontaktperson.

Efter Barnets Lov § 113 har kommunalbestyrelsen pligt til at tilbyde unge støtte efter lovens §§ 114-116, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges særlige behov for støtte.

Barnets Lov § 114 oplister en række muligheden for støtte rettet mod de unge, der har været anbragt uden for hjemmet efter hhv. lovens §§ 46 og 47 forud for deres fyldte 18. år. Målgruppen for støtte efter § 114 er således unge, som allerede er kendt og findes i det kommunale system, og som har en indsats i form af anbringelse. Støtte efter § 114 er således ikke betinget af en ansøgning men indgår som en del af de kommunale foranstaltningsmuligheder som led i kommunens vurdering af den unges behov for støtte efter det fyldte 18. år.

Barnets Lov § 114, stk. 2 giver tilsvarende mulighed for at træffe afgørelse om, at en allerede bevilliget kontaktperson efter lovens § 32, stk. 1, nr. 3 kan opretholdes efter det fyldte 18. år. Personkredsen for sådanne opretholdelsesafgørelser vil tilsvarende være unge, der er kendt af kommunalbestyrelsen og for hvem, der allerede er en igangværende foranstaltning. Det tilkommer således også i disse tilfælde kommunalbestyrelsen at beslutte, om behovet for en kontaktperson jf. BL § 32, stk. 1, nr. 3 strækker sig ud over den unges fyldte 18. år."

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

"§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag,

skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at

kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddеле afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der

må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplyste i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplyst lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det

enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Viborg Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjort sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx om fleksjob og ressourceforløb efter beskæftigelsesindsatsloven, etablering af ungestøtte efter barnets lov samt efter lov om friplejeboliger.

Vi er opmærksomme på, at Viborg Kommune vurderer, at der ikke er en pligt til at fastsætte sagsbehandlingsfrister i forhold til fleksjob og ressourceforløb. Kommunen har henvist til Ankestyrelsens principmeddelelser 83-15 og 6-14.

Vi bemærker, at det forhold, at kommunen skal se en ansøgning om fleksjob og ressourceforløb i lyset af alle de muligheder, der findes for hjælp efter den sociale lovgivning, ikke medfører, at kommunen er

fritaget for at offentliggøre en sagsbehandlingsfrist for ressourceforløb og fleksjob. Der er fortsat tale om ansøgningssager på områder, der er omfattet af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi er ligeledes opmærksomme på, at Viborg Kommune mener, at der ikke påhviler kommunen en pligt til at fastsætte en sagsbehandlingsfrist i forhold til bestemmelserne i barnets lov om etablering af ungestøtte efter det fyldte 18 år.

Vi lægger dog vægt på, at der kan ansøges om etablering af ungestøtte efter barnets lov, som kommunen herefter skal træffe afgørelse om.

Vi vurderer derfor, at kommunen skal have en sagsbehandlingsfrist for ansøgninger om etablering af ungestøtte efter barnets lov.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Viborg Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Bjarne Djurhuus

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024